

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՄՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2009 թ-ՎԱԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 3-ԻՆ ՔՈՒՎԵՅԹՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔՈՒՎԵՅԹԻ ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ ԲԱՑԱՌԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՐԿՈՒՄԻՑ ԽՈՒՍՓԵԼԸ ԿԱՆԽԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՉԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՄՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ՝

Քաղ. Երեւան

20 ապրիլի 2010թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը՝ կազմով. Գ. Նարույշյունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Շ. Դանիելյանի, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թոփուզյանի, Վ. Դովիհաննիսյանի, Շ. Նազարյանի (զեկուցող), Ռ. Պապյանի, Վ. Պողոսյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դադարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2009 թվականի նոյեմբերի 3-ին Քուվեյթում սպորտագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Քուվեյթի Պետության կառավարության միջեւ եկամուֆների և գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու և հարկումից խուսափելը կանխելու մասին համաձայնագրում ամրագրված պարբավորությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Հանրապետության Նախագահի՝ 2010թ. մարտի 9-ի դիմումը սահմանադրական դադարան:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի ներկայացուցիչ՝ ՌՌ Փինանսների նախարարի պեղակալ Ս. Կարայանի գրավոր բացաբրությունները, հետազոտելով համաձայնագրագրական պահանջմանը և պահանջման համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

գիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դաստիարակությանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ Տ.**

1. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Քուվեյթի Պետքության կառավարության միջև եկամուտների եւ գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու եւ հարկումից խուսափելու կանխելու մասին համաձայնագրի նպատակն է բացառել եկամուտների եւ գույքի կրկնակի հարկումը, նվազեցնել եկամդայնի եւ գույքային հարկերի հետ կապված խոչընդուների բացասական ազդեցությունը միջազգային առեւտրի եւ ներդրումների նկարմամբ, խրախուսել ձեռնարկագիրական գործունեությունը՝ սպեղծելով մրցակցային շահավետ պայմաններ, խթանել ներդրումների հոսքը՝ օպարերկրյա ներդրումների համար ապահովելով բարենպաստ հարկային ռեժիմ, ինչպես նաև սպեղծել կանխադաշտելի եւ կայուն հարկային դաշտ:

2. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունն սպանձնում է Քուվեյթի Պետքության ռեզիդենտների կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում սպացված որոշակի գույքակի եկամուտները չհարկելու կամ նվազեցված դրույքաչափերով հարկելու հետեւյալ պարբապությունները.

ա) հարկել Քուվեյթի Պետքության ռեզիդենտների կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացված ձեռնարկագիրական գործունեությունից սպացված եկամուտները միայն այն դեպքում, եթե ձեռնարկագիրական գործունեությունն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական հաստագության միջոցով՝ վերջինիս վերագրվող եկամդի չափով: Ընդ որում, այդպիսի մշտական հաստագություն են համարվում

- շինարարական իրապարակը կամ կառուցման, մոնդաժային կամ հավաքման օբյեկտը կամ դրանց հետ կապված վերահսկողական գործունեությունը, եթե այդպիսի իրապարակը, օբյեկտը կամ գործունեությունը շարունակվում է 6 ամսից ավելի ժամանակահարվածով.

բ) Քուվեյթի Պետքության ձեռնարկության կողմից ծառայությունների մագուցումը, ներառյալ խորհրդագրված կամ կառավարման ծառայությունները, այդ նպատակով ձեռնարկության կողմից ընդգրկված վարձու աշխատողների կամ այլ անձնակազմի միջոցով, եթե այդ բնույթի գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում ցանկացած դաստիարակության ժամկետում շարունակվում է ընդհանուր առմամբ 3 ամիսը գերազանցող ժամանակահարվածով կամ ժամանակահարվածներով.

գ) ազագել հարկումից գործունեության հետեւյալ դրսակները.

- շինությունների օգտագործումը ձեռնարկությանը պարկանող ապրանքների կամ արդադրանքի բացառապես պահեստավորման, ցուցադրման կամ առաքման նպարակով,

- ձեռնարկությանը պարկանող ապրանքների կամ արդադրանքի պաշարների պահպանումը բացառապես պահեստավորման, ցուցադրման կամ առաքման նպարակով,

- ձեռնարկությանը պարկանող ապրանքների կամ արդադրանքի պաշարների պահպանումը բացառապես այլ ձեռնարկության կողմից մշակման նպարակով,

- գործունեության մշղական վայրի պահպանումը՝ ձեռնարկության համար ապրանքների կամ արդադրանքի բացառապես գնման կամ դեղեկարգություն հավաքելու նպարակով,

- գործունեության մշղական վայրի պահպանումը՝ ձեռնարկության համար բացառապես նախապարհաստական կամ օժանդակ բնույթի որեւէ այլ գործունեություն իրականացնելու նպարակով,

- գործունեության մշղական վայրի պահպանումը բացառապես համաձայնագրի 5-րդ հոդվածի 4-րդ կետի «ա»-«ե» ենթապարբերություններում նշված գործունեության դրսակների ցանկացած համակցության համար՝ պայմանով, որ այդ համակցության արդյունքում գործունեության մշղական վայրի ամբողջական գործունեությունը նախապարհաստական կամ օժանդակ բնույթի է.

դ) չհարկել միջազգային փոխադրումներում Քուվեյթի Պետքության ձեռնարկության կողմից նավերի, օդանավերի կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների շահագործումից սրացված շահույթը, ինչպես նաև այդ շահագործմանը վերաբերող շարժական գույքի օգարումից սրացված հավելաճը.

ե) ազագել հարկումից Քուվեյթի Պետքության ռեզիդենտի կողմից Հայաստանում իրականացվող վարձու աշխարհանքի դիմաց սրացված վարձագրությունը, եթե՝

- սրացողը հաշվեպու Փինանսական դրամական ընթացքում սկսվող կամ ավարտվող ցանկացած դրամական ժամանակահարվածում գրնվում է Հայաստանում ընդհանուր առմամբ 183 օրը չգերազանցող ժամանակահարվածով կամ ժամանակահարվածներով,

- վարձագրությունը վճարվում է Հայաստանի ռեզիդենտի չհանդիսացող գործադրուի կողմից կամ նրա անունից, եւ վարձագրությունը կարարելու ծախսերը չի կրում գործադրուի՝ Հայաստանում ունեցած մշղական հասպարությունը.

զ) չհարկել Քուվեյթի Պետքության ռեգիստրացիա հանդիսացող կամ անմիջապես մինչեւ Հայաստան ժամանելը հանդիսացած եւ Հայաստանում բացառապես ուսման կամ մասնագիտացման նպարակով գրնվող ուսանողի կամ սրաժորի կողմից սրացված վճարումները, որոնք նախադեսված են նրա ապրելու, ուսանելու եւ մասնագիտանալու համար, եթե այսպիսի վճարումներն առաջանում են Հայաստանից դուրս գրնվող աղբյուրներից.

է) չհարկել այն վարձագրությունը, որը սրացվել է Քուվեյթի Պետքության ռեգիստրացիա հանդիսացող կամ անմիջապես մինչեւ Հայաստան ժամանելը հանդիսացած եւ Հայաստանում բացառապես ուսման կամ մասնագիտացման նպարակով գրնվող ուսանողի կամ սրաժորի ժամանակավոր ծառայություններ մարուցելուց, պայմանով, որ այդ ծառայությունները կապված են նրա կրթության կամ մասնագիտացման հետ, եւ որ այդ վարձագրությունն անհրաժեշտ է նրա ապրուսփի միջոցները լավացնելու համար.

ը) **« ռեգիստրացիա ընկերության կողմից Քուվեյթի Պետքության ռեգիստրացիան վճարվող շահաբաժինները հարկել շահաբաժինների համախառն գումարի 5 դրամական չափով, եթե սրացողը շահաբաժինների փաստացի սեփականագրերն է. »**

թ) ազագել հարկումից Հայաստանի Հանրապետության ռեգիստրացիա ընկերության կողմից վճարված շահաբաժինները, եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականագրերը հանդիսանում է Քուվեյթի Պետքության կառավարությունը կամ ցանկացած կառավարական հասպարություն կամ նրանց այլ սուբյեկտ.

ժ) հարկել Հայաստանի Հանրապետությունում առաջացող եւ Քուվեյթի Պետքության ռեգիստրացիան վճարվող դրամական համախառն գումարի 5 դրամական չափով, եթե սրացողը դրամական չափով, սեփականագրերի փաստացի սեփականագրերն է.

ժա) չհարկել Հայաստանի Հանրապետության ռեգիստրացիա ընկերության կողմից վճարված դրամական փոկուները, եթե դրանց փաստացի սեփականագրերը հանդիսանում է Քուվեյթի Պետքության կառավարությունը կամ ցանկացած կառավարական հասպարություն կամ նրանց այլ սուբյեկտ.

ժբ) հարկել Հայաստանի Հանրապետությունում առաջացող եւ Քուվեյթի Պետքության ռեգիստրացիան վճարվող դրամական համախառն գումարի 10 դրամական չափով, եթե սրացողը դրամական չափով, սեփականագրերի փաստացի սեփականագրերն է.

ժգ) չհարկել Քուվեյթի Պետության ռեզիդենտին նախկինում կարարված աշխարհանքի համար վճարված կենսաթոշակները եւ համանման այլ վարձափրությունները.

Ժդ) չենթարկել խպրականության Քուվեյթի Պետության քաղաքացիներին այլ կամ ավելի խիստ որեւէ հարկման կամ դրա հետ կապված որեւէ պարփակության, մասնավորապես՝ կապված ռեզիդենտության հետ, քան այն հարկումն ու դրա հետ կապված պարփակություններն են, որոնց միեւնույն հանգամանքների դեպքում ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները:

3. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետության սպանձնած պարփակությունները բխում են ՀՀ Սահմանադրության 9-րդ հոդվածում ամրագրված ՀՀ արդարին քաղաքականության սկզբունքներից:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ դեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կերով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դարպարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 72-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դարպարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Յ**.

1. 2009 թվականի նոյեմբերի 3-ին Քուվեյթում սպորագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Քուվեյթի Պետության կառավարության միջև եկամուտների եւ գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու եւ հարկումից խուսափելը կանխելու մասին համաձայնագրում ամրագրված պարփակությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մყնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՎԱԴՈՂ

Գ.ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ